

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В.І. ВЕРНАДСЬКОГО
Навчально-науковий інститут управління, економіки та
природокористування
Кафедра фінансів та обліку

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор навчально-наукового інституту
Володимир ГОРНИК

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
КОМЕРЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ
Другий (магістерський) рівень вищої освіти

галузь знань С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні
відносини
(шифр та найменування галузі знань)

спеціальність С1 Економіка та міжнародні економічні відносини
(шифр та найменування спеціальності)

освітньо-професійна програма Розвиток підприємництва
(назва однієї або декількох)

форма(и) навчання денна

КИЇВ 2025

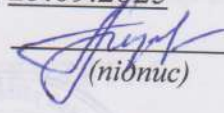
РОЗРОБНИК силабусу, професор, д.е.н., професор кафедри фінансів та обліку

Наталя ЧЕЧЕТОВА

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри *фінансів та обліку*

Протокол № 2 від 25.09.2025

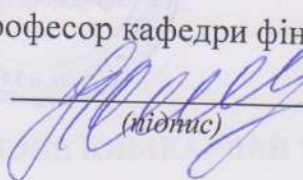
Завідувач кафедри

Анатолій ПУТІНЦЕВ

(підпис)

Гарант освітньо-професійної програми *Розвиток підприємництва*

професор, д.е.н., професор кафедри фінансів та обліку

Наталя ЧЕЧЕТОВА

(підпис)

Рецензії/відгуки (зазначити від кого, за наявності)

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну	
1. Назва навчальної дисципліни, код в ОПП	Комерційна діяльність, ОК4
2. Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова
3. Рік навчання, семестр у якому викладається дисципліна	1 рік навчання, 1 семестр
4. Обсяг навчальної дисципліни (кількість кредитів, загальна кількість годин (аудиторних за видами занять, самостійної роботи здобувача вищої освіти)	5 кредитів, 150 годин 20 години лекції, 20 годин практичні заняття, 110 годин самостійної роботи
5. Вид підсумкового (семестрового) контролю	залік
6. Інформація про консультації	https://classroom.google.com/u/0/c/NzIxMTUzNTIzNDQ2
7. Мова викладання	Українська
8. Прізвище, ім'я, по батькові викладача (науковий ступінь, вчене звання, посада)	Чечетова Наталя Федорівна, доктор економічних наук, професор, професор кафедри фінансів та обліку
9. Контактна інформація викладача	chechetova.nataliia@tnu.edu.ua
10. Посилання на силабус на веб-сайті Університету	
2. Опис навчальної дисципліни	
Анотація дисципліни	Дисципліна «Комерційна діяльність» є однією з базових дисциплін під час підготовки фахівців в економіки бізнесу. Вивчення дисципліни дозволяє сформувати абсолютно нове уявлення щодо систематизації теоретичних знань, узагальнення вітчизняного та міжнародного досвіду комерційної діяльності. Поєднання теоретичних положень й узагальнення практичного досвіду розкриває зміст проведення роботи у сфері обігу товарів та послуг в сучасних умовах.
Мета, завдання та цілі вивчення дисципліни	Метою вивчення дисципліни є формування у студентів системи теоретичних знань, вмінь та практичних навичок із сукупності комерційних операцій і процесів в оптовій,

	роздрібній торгівлі, налагодження ефективної комерційної діяльності на ринку товарів та послуг. Завданнями вивчення дисципліни «Комерційна діяльність» є засвоєння основних термінів та понять комерційної діяльності на рівні їх відтворення і тлумачення; вивчення основ комерційної діяльності; виявлення особливостей організації та техніки проведення комерційних операцій підприємствами в оптовій та роздрібній торгівлі, в торгово-посередницькій ланці, на внутрішньому і зовнішньому ринках; ознайомлення з державним і міжнародним регулюванням комерційної та підприємницької діяльності.
Пререквізити	Для успішного опанування матеріалу курсу необхідні знання з низки фундаментальних і професійно орієнтованих дисциплін зокрема, «Економіка підприємств», «основи бізнесу», «Планування і контроль на підприємстві».
Постреквізити	«Конкурентоспроможність підприємств», «Інноваційне підприємництво»
Формат проведення дисципліни	В рамках навчального процесу будуть використовуватися форми та методи: проведення лекцій; тести контролю знань; реферати; презентації; семінари-дискусії, виконання практичних завдань; індивідуальні консультації. У разі роботи в дистанційному режимі використовується платформа Google Classroom, лекції та семінарські заняття проводяться за допомогою програми електронної комунікації Meet. Поточна комунікація з викладачем буде здійснюватися через Telegram, Viber, електронну пошту

3. Перелік компетентностей, яких набувають здобувачі вищої освіти при вивченні навчальної дисципліни

Згідно вимог освітньо-професійної програми студенти повинні оволодіти наступними **компетентностями**:

ЗК3. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ЗК4. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

СК6. Здатність формулювати професійні задачі в сфері економіки та розв'язувати їх, обираючи належні напрями і відповідні методи для їх розв'язання, беручи до уваги наявні ресурси.

СК7. Здатність обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання.

СК8. Здатність оцінювати можливі ризики, соціально- економічні наслідки управлінських рішень.

Результати навчання:

ПРН 8. Приймати ефективні рішення за невизначених умов і вимог, що потребують застосування нових підходів, методів та інструментарію соціально-економічних досліджень.

ПРН 10. Визначати та критично оцінювати стан та тенденції соціально-економічного розвитку, формувати та аналізувати моделі економічних систем та процесів.

Тематика та зміст навчальної дисципліни

Номер та назва розділу, теми, перелік основних питань	Вид навчального заняття	Форми і методи контролю знань	Кількість годин
Тема 1. Теоретичні основи комерційної діяльності	Лекція, практичне заняття	усне опитування/обговорення/ дискусія/ проблемні питання/ презентація	2 2
Тема 2. Суб'єкти та об'єкти комерційної діяльності	Лекція, практичне заняття	усне опитування/обговорення/ дискусія/ проблемні питання/ презентація/	2 2
Тема 3. Товарний ринок як сфера комерційної діяльності	Лекція, практичне заняття	усне опитування/обговорення/ дискусія/ проблемні питання/ презентація	2 2

Тема 4. Закупівельна робота як складова комерційної діяльності	Лекція, практичне заняття	усне опитування/обговорення/ дискусія/ проблемні питання/ презентація/	2 2
Тема 5. Управління комерційною діяльністю на оптовому ринку товарів та послуг	Лекція, практичне заняття	усне опитування//обговорення /дискусія/ проблемні питання/	2 2
Тема 6. Організація та управління комерційною діяльністю у роздрібній торгівлі	Лекція, практичне заняття	усне опитування//обговорення/дискусія/ проблемні питання	2 2
Тема 7. Організація складського господарства та технологія складських операцій	Лекція, практичне заняття	усне опитування/обговорення/ дискусія/ проблемні питання/	2 2
Тема 8. Організація торгівлі на ярмарках, виставках, біржах, аукціонах, конкурсах (тендерах)	Лекція, практичне заняття	усне опитування/обговорення/ дискусія/ проблемні питання/	2 2
Тема 9. Комерційні ризики. Ефективність комерційної діяльності підприємств	Лекція, практичне заняття	усне опитування/обговорення/дискусія/ проблемні питання/	2 2
Тема 10. Електронна комерція	Лекція, практичне заняття	усне опитування/обговорення/ тестування	2 2

4. Інформація про індивідуальне завдання

Індивідуальне завдання спрямоване на закріплення теоретичних знань та набуття практичних навичок щодо комерційної діяльності.

В залежності від кола наукових інтересів студенти можуть готувати творче завдання у вигляді аналітичного огляду, яке є основою доповіді на студентській науковій конференції.

5. Технічне та програмне забезпечення (обладнання).

У звичайному режимі навчання вивчення навчальної дисципліни може передбачати приєднання кожного здобувача до навчального середовища Google Classroom, оскільки там розміщуються навчальні матеріали, проводиться тестування, ведеться журнал оцінювання навчальних досягнень, є можливість для обміну думками.

У режимі дистанційного навчання - вивчення курсу додатково передбачає приєднання кожного здобувача вищої освіти до програм ZOOM, або Meet (для занять у режимі відеоконференцій). У цьому випадку здобувачу пропонується самостійно потурбуватися про якість доступу до інтернету.

6. Політика дисципліни

- Вивчення дисципліни передбачає роботу в колективі.
- Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.
- Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування тощо) навчання може відбуватись в дистанційному режимі за погодженням із викладачем дисципліни.
- Самостійна робота включає в себе теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не ввійшли в теоретичний курс, або ж були розглянуті коротко, їх поглиблена проробка за рекомендованою літературою, а також виконання завдань з метою закріплення теоретичного матеріалу.
- Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.
- Ліквідація заборгованості відбувається протягом 1 тижня після встановленого терміну. При цьому оцінка знижується на 10 %.
- Здобувачі вищої освіти мають право скласти екзамен (залік) автоматично, у випадку, якщо впродовж семестру такі здобувачі набрали 90-100 балів.
- Здобувачам вищої освіти після аудиторних занять надається право підвищувати свій рейтинг лише під час складання іспитів (підсумкового оцінювання) за графіком екзаменаційної сесії.
- Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні Інтернет-ресурсів та інших джерел інформації здобувач повинен вказати джерело, використане під час виконання завдання.

7. Система оцінювання та вимоги.

Поточний контроль здійснюється в процесі проведення семінарських і практичних занять. Метою цих занять є перевірка засвоєння студентами теоретичного матеріалу і вміння застосовувати набуті знання при вирішенні окремих завдань, ситуаційних задач. Перевірка може здійснюватися в процесі усного опитування та розв'язання ситуаційних задач на практичних заняттях.

Проміжний підсумковий контроль здійснюється у вигляді виконання тестових завдань за результатами першого та другого модуля.

Підсумковий контроль здійснюється на екзамені.

Форми і методи поточного контролю

Форми поточного контролю	Методи поточного контролю
Контроль на семінарських (практичних) заняттях	- вибіркоче усне опитування- фронтальне усне опитування- виконання практичних завдань
Контроль на лекції	- вибіркоче експрес-опитування- фронтальне стандартизоване опитування за картками або тестами

**Умови визначення навчального рейтингу з курсу
«Комерційна діяльність»**

Робота протягом семестру	T1	5
	T2	5
	T3	5
	T4	5
	T5	5
	T6	5
	T7	5
	T8	5
	T9	5
	T10	5
Індивідуальна робота		10
Екзамен		40
Всього		100

Оцінювання знань студентів проводиться за національною шкалою та за шкалою ECTS наступним чином:

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	відмінно	A	відмінне виконання
80-89	добре	B	вище середнього рівня
75-79		C	загалом хороша робота
66-74	задовільно	D	непогано
60-65		E	виконання відповідає мінімальним критеріям
30-59	незадовільно	FX	необхідне перескладання
0-29		F	необхідне повторне вивчення курсу

9. Рекомендовані джерела інформації для вивчення дисципліни

Основна література

1. Комерційна діяльність: підручник / за ред. П. Ю. Балабана. – Харків : Світ книг, 2018. – 452 с.
2. Товарознавство та комерційна діяльність: Підручник / В. Л. Дикань, А. О. Каграманян, Н. Є. Каличева та ін.; за ред. В. Л. Диканя. – Харків: УкрДУЗТ, 2018. – 362 с
3. Комерційна діяльність: навч. посібник / Я.М. Антонюк ; І. М.

Шиндировський. – Львів : Магнолія-2006 , 2017. – 332 с.

4. Комерційна діяльність: навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни за кредитно-модульною системою організації навчального процесу / О. М. Михайленко. – Полтава : ПУЕТ, 2014. – 198 с.

5. Комерційна діяльність [Текст] : підручник / за ред. В.В. Апопій ; С.Г. Бабенко ; Я.А. Гончарук ; [та ін.]. – 2-ге вид., перероб., доп. – К. : Знання, 2008. – 558 с.

6. Криковцева Н.О., Казакова О.Б., Саркісян Л.Г., Авдеєнко Л.Л., Дяченко Г.А., Курська Л.С., Сахарова О.Н. К 63 Комерційна діяльність. — К.: Центр учбової літератури, 2007. — 296 с

7. Тардаскіна Т.М. Електронна комерція: Навчальний посібник / Тардаскіна Т.М., Т19 Стрельчук Є.М., Терешко Ю.В. – Одеса: ОНАЗ ім. О.С. Попова, 2011. – 244 с.

Допоміжна література

1. Виноградська А.М. Технологія комерційного підприємництва: навч. посібник. - К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 521 с.

2. Балабан М.П. Оптова торгівля в ринковому середовищі: ефективність функціонування та стратегія розвитку: Монографія. – Полтава: РВЦ ПУСКУ, 2005. – 153 с.

3. Бланк И.А. Торговий менеджмент. – К.: Українсько-фінський інститут менеджмента и бізнеса, 2004. – 408 с.

4. Голошубова Н.О., Торпков В.М. Оптова торгівля: організація і технологія. Навч. посібн. – К:КНЕУ, 2007. 264 с.

5. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV– Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.

6. Внутрішня торгівля України : монографія / за заг. ред. А. А. Мазаракі. – Київ : Київ.нац. торг.-екон. ун-т, 2016. – 864 с..

7. Інфраструктура товарного ринку / Белявцев М.І. : Навч. посіб. – К.:ЦНЛ, 2005. - 416 с.

8. Інфраструктура товарного ринку: Теоретичні засади: Підручник / За ред. О.О. Шубіна. К.:Знання, 2009. — 379 с.

9. Тардаскіна Т.М. Електронна комерція: Навчальний посібник / Тардаскіна Т.М., Т19 Стрельчук Є.М., Терешко Ю.В. – Одеса: ОНАЗ ім. О.С. Попова, 2011. – 244 с.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://portal.rada.gov.ua/>

2. Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі

України. URL: [http:// www.me.gov.ua](http://www.me.gov.ua)

3. Офіційний сайт Національного банку України: URL: [http:// bank.gov.ua](http://bank.gov.ua)

4. Офіційний сайт Державної служби статистики України URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>

5. Національна бібліотека імені В.І. Вернадського: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>

